

Edda ser hopp om förändring

Årets första Pennskaftsträff blev en kall januarikväll i Haga. Kvällens föreläsare, Edda Manga dök upp i effektfull hög svart hatt, och med stark utstrålning gav hon hopp och inspiration om att engagemang är meningsfullt och börjar i det lilla.

Edda Mangas engagemang i projektet Ship to Gaza startade vid köksbordet. Hennes man Mattias Gardell pratade om kriget som pågick, då Gazaremsan under 20 dagar blev bombad. Samtidigt hade de själva en mysig Fanny och Alexander-jul i Göteborg.

– Människorna i Gaza är flyktingar från Palestina sedan 1948 då staten Israel grundades. De är instängda i världens största fängelse. 50 procent är under 16 år, säger Edda Manga.

Israel menar att de inte alls ockuperar området och tar inget ansvar. Samtidigt kontrollerar de gränserna och luftrummet och är restriktiva mot införsel av varor.

Dåligt med vatten och el

Invånarna i Gaza, ett område stort som en stad med 1,5 miljoner invånare, kan inte försörja sig eller reparera sina hus. Inga skolor är öppna. De får mat så de överlever men inga kryddor, frukt, ägg eller färskt kött. Vattenledningarna är

ENGAGEMANG. Att bara fortsätta njuta av sitt harmoniska liv utan att göra något för Gazas invånare var inte något för Edda Manga.

FOTO: ANN SOFIE WAHLBERG

BAKGRUNDEN. Edda Manga, disputerad idehistoriker, föreläsare och krönikör i GP berättar om hur det svenska engagemanget för Ship to Gaza startade vid köksbordet i Göteborg. – Jag kommer från Colombia men situationen i Gaza liknar ingenting jag sett tidigare.

trasiga och elen begränsad.

– Detta kommer inte regeringen att göra något åt, sa min man idealisten. Det är människor som måste göra något. Vi måste köpa en båt.

De startade en insamling. Efter 1,5 år kunde de köpa ett fartyg. Samtidigt fick de kontakt med liknande projekt i Grekland och Turkiet och totalt sex fartyg avgick från Cypern mot Gaza i maj förra året.

– Det var vackert och överkligt innan eländet började.

Obeväpnade

Fartygen hade blivit noggrant kontrollerade. De hade inga vapen, bara förnödenheter med rullstolar, cement och vattenreningsverk. Men Israel satte in sin elitstyrka, med 600 soldater, fyra krigsfartyg, två ubåtar, fem helikoptrar och 14 snabba båtar.

– De behandlade oss som terrorister, kidnappade oss på internationellt vatten, höll oss inlåsta, stal hela lasten och alla våra personliga

saker. Jag har inte fått tillbaka varken dator, mobil eller plånbok.

Trots alla journalister som fanns ombord, finns nästan enbart 15 sekunder film kvar som israeliska journalister tagit. De visar tre israeliska soldater som firas ner och bordar ett av fartygen och blir slagna, men frigges sedan.

– Strax innan hade flera människor på våra fartyg skjutits, i överkropp och huvud. Min fotograf blev skjuten i pannan med kameran höjd. Nio människor dog. Att folk på båten reagerade var inte konstigt men det var enbart de israeliska bilderna som fördes ut över världen. Våra kameror togs ifrån oss. Vi fick genomgå fem kroppsvisiteringar. Det fanns fotografier som åt upp sina chip, men Israel känner till medias logik och tog kontroll över berättelsen.

Det israeliska samhället har blivit alltmer odemokratiskt och med krav på judarnas lojalitet, analyse-

rar hon. Där har judarna alla privilegier och palestinierna inga.

– De har en syn på sig själva som offer, och även om även judar protesterar har Israel lagstiftat om mer kontroll över människorättsorganisationer. Alla israeliska ungdomar gör militärtjänst. Vilken fosteran får de där, vilken syn på sin framtid, undrar Edda.

Israel försvarar något som inte går att försvara, säger hon. Genom världens historia av kolonialism, kommer det till en punkt då kolonistören inte kan hålla kvar makten och blir alltmer våldsam.

Ett nytt försök

Blockaden av Gaza finns kvar.

– Den största vinsten har varit att invånarna i Gaza fått en känsla av att folk är på väg, säger Edda.

Ship to Gaza rörelsen ger inte upp. På två veckor samlade de i Sverige ihop samma summa som tidigare på ett och ett halvt år.

31 maj ska en ny flotta segla mot Gaza, med fördubblad styrka.

– Nu är Schweiz, Italien, Australien, Frankrike, Danmark, Norge, USA och Kanada också med! Vi kommer att lyckas och denna gång är jag inte orolig att inte överleva!

ANN SOFIE WAHLBERG

"Genom historien av kolonialism, kommer det till en punkt då kolonistören inte kan hålla kvar makten!"

EDDA MANGA